

Aan de gemeenteraad

Op welke gronden deze brief? / Waarom nu voorgelegd?

Uw raad heeft in de vergadering van 7 september 2023, de motie "Meer Rotterdammers een gratis fiets" (23bb5700) ingediend door het raadslid S. Soytekin (Denk) aangenomen. Het college is verzocht:

- Te onderzoeken op welke wijze de fietsbank uitgebreid kan worden over de gehele stad;
- Hieraan gekoppeld de financiële consequenties uit te werken, zodat dit goed onderbouwd meegenomen kan worden in toekomstige integrale besluitvorming over de inzet van middelen.
- Deze eventuele uitbreiding op een laagdrempelige manier, on- en offline, te communiceren aan de Rotterdammers.

Relatie met het coalitieakkoord]/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

In het coalitieakkoord zijn kansengelijkheid, bereikbaarheid voor iedereen, gezondheid en bewegen belangrijke thema's. Kunnen fietsen levert hieraan een belangrijke bijdrage. Meerdere moties uit de voorbije jaren hebben dit onder de aandacht gebracht¹. Het belang van het beschikken over een fiets voor het kunnen deelnemen aan samenleving is ook een van de speerpunten van de landelijke Citydeal Fietsen voor iedereen², waaraan de gemeente deelneemt.

Toelichting:

Je kunnen verplaatsen, mobiliteit, is een basisvoorwaarde om mee te kunnen doen in de samenleving – om naar het werk en onderwijs te gaan, om je vrienden en familie te kunnen zien en leuke plekken te bezoeken. Fietsen biedt de mogelijkheid om tegen lage kosten je mobiliteit sterk te vergroten, ten opzichte van lopen en ook in een keten met openbaar vervoer. En fietsen is gezond. Daarom wordt in Rotterdam ingezet op het aanleggen van fietspaden, fietsenstallingen, het veilig kunnen deelnemen aan het verkeer en fietsstimulering.

¹ Meer Rotterdammers een gratis fiets (2023), Op een fiets moet je het leren! (2021), Rotterdam Tourstad (2020), Ieder kind moet kunnen fietsen (2019), Koester de Fietsbank, zonder fiets geen Fietskoers (2019) en beantwoording schriftelijke vragen Alle Rotterdammers moeten meekomen in de mobiliteitstransitie (2023)

² Deze Citydeal waar Rotterdam zich in 2023 bij aangesloten, een 4 jarige samenwerking van rijk, grote steden en maatschappelijke organisaties en kennisinstellingen, die hier ook op is gericht,

Met de wijkgerichte aanpak van fietsstimulering zet de gemeente in op een samenhangend pakket van de fietsbank, fietslessen en fietsactiviteiten. Voor een deel van de Rotterdammers is fietsen namelijk niet vanzelfsprekend. Er is daarin een sterke samenhang met laag inkomen, risico van diefstal, maar ook met verkeersonveiligheid, fietsvaardigheid en fietstraditie binnen huishoudens. In minima-huishoudens ligt het fietsbezit op ca. 67%, in combinatie met andere kenmerken nog stukken lager. Gemiddeld is dat 77% van alle Rotterdammers.³

Ontwikkeling van de Fietsbank in de huidige bestuursperiode

De motie waarin u verzoekt om een voorstel voor uitbreiding van de Fietsbank over de hele stad, is niet eerder beantwoord omdat de Fietsbank continu in ontwikkeling is geweest, zoekend naar een goed uitvoeringsmodel met bijbehorende financieringsconstructie. In 2023 en 2024 is de Fietsbank in Charlois en Feijenoord goed neergezet. Daar kunnen bewoners (met een laag inkomen en die voldoen aan de voorwaarden) voor henzelf en voor hun kinderen vanaf 8 jaar een aanvraag doen voor een gratis fiets via de Vraagwijzer in het betreffende gebied. Het gaat hierbij om door de aangesloten partners van de Fietsbank opgeknapte fietsen van goede kwaliteit. In 2024 is gebruik gemaakt van de extra energie van de Tour de France des Femmes: met een inzamelingscampagne en incidentele extra geldmiddelen konden in totaal 1524 fietsen worden verstrekt aan bewoners van Charlois, Feijenoord, Delfshaven en Kralingen-Crooswijk. Ook via basisscholen zijn fietsen uitgegeven. In 2023 was het totaal aantal verstrekte fietsen nog 603.

De aanpak van de Fietsbank is wijkgericht.⁴ Deze wijkgerichte aanpak is opgezet in samenwerking met bestaande netwerken in de wijken waaronder basisscholen (Rotterdamse) vrijwilligers en organisaties als Rotterdam Inclusief, Welzijn, de Vraagwijzer en het Fietspunt. De gemeentelijke kosten voor de Fietsbank bestaan uit het verkrijgen, repareren, vervoeren en tijdelijk opslaan van de fietsen, het begeleidingsproces van aanvraag en uitgifte, het verzorgen van een servicebeurt en de communicatie hieromheen.

Met het oog op uw motie is vanuit de portefeuilles Mobiliteit en Armoede en Schulden samen gekeken naar een haalbaar doorgroeimodel voor de jaren 2025 en 2026. Tevens is aanspraak gemaakt op tijdelijke subsidiemiddelen uit het gemeentelijke programma NPRZ Buitenruimte en de landelijke Citydeal Fietsen voor Iedereen. Daarmee is een budget ontstaan van € 300.000 in 2025 en € 370.000 in 2026, wat zicht biedt op een uitgifte van 1750 fietsen in 2026. De fietsen worden via welzijnskanalen (o.a. Vraagwijzer, Sportbedrijf, flyers bij de Voedselbank) gericht aangeboden aan de mensen die hiermee het meest zijn geholpen. Over de Fietsbank wordt op een laagdrempelige manier gecommuniceerd via de Vraagwijzer en via de wijknieuwsbrieven. Daarbij worden stap voor stap gebieden toegevoegd. In eerste instantie wordt gebruik gemaakt van de bestaande uitgiftepunten in Charlois, Feijenoord en Delfshaven. Afhankelijk van de toename van de vraag wordt onderzocht of verdere distributie via een extra punt of via andere kanalen wenselijk en mogelijk is.

De financiële dekking van de Fietsbank ná 2026 is daarmee niet geregeld en onderdeel van de begrotingsopgave van de komende bestuursperiode. Daarbij moet ook de organisatievorm van de Fietsbank en de samenwerking van partijen binnen en buiten de gemeente verder worden verkend.

³ Monitor Mobiliteit 2024, peiljaar 2023. Deze cijfers hebben betrekking op Rotterdammers van 16 jaar en ouder.

⁴ [Fietsbank | Rotterdam.nl](https://fietsbank.rotterdam.nl)

Antwoord op uw vraag

Gevraagd is om de kosten in beeld te brengen voor de opschaling van de Fietsbank tot stedelijk niveau, met laagdrempelige communicatie en beschikbaarheid van een fiets voor iedereen die aan de inkomenstoets voldoet. Hiertoe is de verwachte maximale behoefte aan fietsen ingeschat. De huishoudens met een inkomen tot 130% van het sociale minimum vertegenwoordigen ca 25% van de Rotterdamse huishoudens, het betreft 114.880 Rotterdammers. Een belangrijk deel heeft een fiets en een ander deel wil of kan om verschillende redenen niet fietsen.

Op basis van de ervaringen in Charlois en Feijenoord tot nu toe⁵, verwachten we in heel Rotterdam voor de Fietsbank een vraag van jaarlijks ca. 2500 Rotterdammers. Totaal bedragen de verwachte kosten van een Fietsbank op stedelijk niveau € 450.000.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

De financiële middelen voor de inzet in de jaren 2025-2026 zoals omschreven onder 'Ontwikkeling van de Fietsbank in de huidige bestuursperiode', zijn gedekt. Het daarvoor overhevelen van middelen van de begroting Armoede naar Mobiliteit (programma Stedelijke ontwikkeling) zal indien van toepassing via de 8-maandsrapportage worden voorgelegd aan uw raad. Middelen voor een volledige bediening van de doelgroep (totaal € 450.000) en/of voortzetting van de Fietsbank na 2026 zijn niet gedekt.

Met bovenstaande informatie beschouwen wij de motie "Meer Rotterdammers een gratis fiets" (23bb5700) als afgedaan.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

G.J.D. Wigmans

De burgemeester,

T.B. Versnel, L.b.

⁵ In Feijenoord en Charlois wonen 32.140 Rotterdammers met een laag inkomen, de uitgifte is hier 750 fietsen per jaar (jaarlijks ca 2,5% van de doelgroep).